

Thái Bình: NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ

Phạm Thanh Nga

Sở Khoa học và Công nghệ Thái Bình

Trong những năm qua, hoạt động quản lý nhà nước về sở hữu trí tuệ (SHTT) tại tỉnh Thái Bình đã có những bước phát triển đáng kể. Việc đăng ký bảo hộ quyền SHTT được các tổ chức, cá nhân chú trọng hơn, thể hiện qua số hồ sơ đăng ký bảo hộ tăng dần qua từng năm, số văn bằng được cấp cũng tăng mạnh. Nhằm phát huy hơn nữa vai trò quản lý nhà nước về SHTT, trong thời gian tới, tỉnh Thái Bình sẽ tiếp tục đẩy mạnh hoạt động này, qua đó góp phần nâng cao trình độ công nghệ sản xuất và sức cạnh tranh của doanh nghiệp, thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương.

Những kết quả nổi bật

Thời gian qua tỉnh Thái Bình đã triển khai nhiều chương trình hỗ trợ và đề xuất những giải pháp khuyến khích các địa phương chủ động tiến hành xây dựng, quản lý và phát triển nhãn hiệu tập thể. Qua đó, nhiều sản phẩm trên địa bàn tỉnh đã được Cục SHTT cấp giấy chứng nhận nhãn hiệu tập thể, và được hỗ trợ quảng bá rộng rãi. Trong giai đoạn 2016-2021, tỉnh Thái Bình đã nộp 775 hồ sơ đăng ký về Cục SHTT bao gồm: nhãn hiệu, sáng chế, kiểu dáng công nghiệp, chỉ dẫn địa lý... Trong đó có 370 hồ sơ được chứng nhận cấp bảo hộ. Bên cạnh đó, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Thái Bình cũng đã thực hiện tư vấn hướng dẫn về hỗ trợ xác lập quyền SHTT cho trên 320 tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh về nhãn hàng hóa, kiểu dáng công nghiệp và sáng chế.

Trong giai đoạn 2016-2020, Sở KH&CN Thái Bình đã phối hợp với các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan trên địa bàn tỉnh triển khai thực hiện thành

Nước mắm Diem Diem - Sản xuất theo phương pháp cổ truyền, đạt tiêu chuẩn an toàn vệ sinh thực phẩm.

Sản phẩm “Gạo chợ Gốc” xã Bình Thanh, huyện Kiến Xương, tỉnh Thái Bình.

công Chương trình phát triển tài sản trí tuệ giai đoạn 2016-2020, giúp nâng cao nhận thức về SHTT cho các tầng lớp nhân dân trên địa bàn tỉnh. Đồng thời, hỗ trợ xác lập bảo hộ quyền SHTT, quản lý và phát triển tài sản trí tuệ cho nhiều sản phẩm đặc sản, chủ lực của địa phương như Bánh cáy làng Nguyễn, Cốm Thanh Hương, Nước mắm Diêm Điền, Rượu nếp làng Keo... Ngoài ra, Sở còn phối hợp các cơ quan truyền thông đăng tải định kỳ 1 chuyên đề/tháng về SHTT trên Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh Thái Bình. Đây là một kênh tuyên truyền rất hữu hiệu, đưa kiến thức về SHTT đến với mọi đối tượng, ngành nghề, góp phần tạo chuyển biến tích cực trong nhận thức của các cấp, ngành và toàn xã hội về SHTT. Nhờ đó, các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh đã dần nâng cao ý thức về ý nghĩa, tầm quan trọng của việc xác lập, bảo hộ, khai thác quyền SHTT.

Về hoạt động sáng kiến giai

đoạn 2016-2021, Hội đồng xét, công nhận sáng kiến tỉnh Thái Bình đã công nhận trên 800 sáng kiến. Hội thi Sáng tạo Khoa học - Công nghệ và Kỹ thuật tỉnh Thái Bình trong giai đoạn 2018-2019 đã thu nhận hơn 400 công trình/ đề tài, giải pháp tham dự. Trong đó, 119 công trình đã đoạt giải (10 công trình đoạt giải Hội thi Sáng tạo kỹ thuật toàn quốc lần thứ XV do Quỹ Hỗ trợ Sáng tạo Kỹ thuật Việt Nam (VIFOTEC) tổ chức); thu nhận 272 mô hình, sản phẩm sáng tạo của học sinh trong độ tuổi từ 6-18 tham gia dự thi. Thông qua các hoạt động này, nhiều sáng kiến, đề tài khoa học có ý nghĩa cao về kinh tế, xã hội đã được áp dụng vào đời sống.

Công tác quản lý nhà nước về SHTT được tăng cường, trong đó ưu tiên việc hướng dẫn xác lập và bảo vệ quyền SHTT của các tổ chức và cá nhân. Điển hình như tại xã Bình Thanh, huyện Kiến Xương có khoảng 250 ha đất nông nghiệp, chủ lực gieo cấy giống lúa chất lượng cao

TBR25 của Nhật Bản. Với mong muốn làm ra hạt gạo sạch, chất lượng, đảm bảo sức khỏe người tiêu dùng, Hợp tác xã Thương mại Dịch vụ và Kinh doanh lúa gạo Bình Thanh đã thực hiện các quy trình để cho ra đời thương hiệu gạo chợ Gốc được tạo ra từ giống lúa TBR25. Trên địa bàn xã, gạo chợ Gốc vốn đã nổi tiếng từ lâu song chủ yếu chỉ cung ứng cho doanh nghiệp xuất khẩu. Do vậy, khi tham gia vào mô hình thí điểm nâng cao giá trị sản xuất lúa gạo của tỉnh, Hợp tác xã đã hoàn thiện mô hình tổ chức sản xuất và đứng tên đăng ký nhãn hiệu chứng nhận “Gạo chợ Gốc”. Tháng 12/2021, nhãn hiệu “Gạo chợ Gốc” chính thức có mặt trên thị trường trong nước. Hiện nay Hợp tác xã Thương mại Dịch vụ và Kinh doanh lúa gạo Bình Thanh đang tiến hành hoàn thiện hồ sơ để đề nghị cấp giấy chứng nhận nhãn hiệu tập thể cho sản phẩm gạo này.

Một ví dụ điển hình khác là làng nghề Chạm bạc Đồng Xâm, xã Hồng Thái, huyện Kiến Xương. Làng nghề ra đời cách đây hơn 400 năm, phát triển thành một xã nghề với hàng chục doanh nghiệp và hơn 150 tổ chức sản xuất, thu hút hơn 2.000 lao động chính và hàng nghìn lao động thời vụ. Năm 2012, Sở KH&CN Thái Bình cùng UBND huyện Kiến Xương đã hỗ trợ xã Hồng Thái thực hiện xây dựng nhãn hiệu tập thể “Chạm bạc Đồng Xâm” cho làng nghề này. Dự án đã tổ chức các lớp tập huấn nâng cao kiến thức xây dựng và quản lý nhãn hiệu tập thể cho chi hội mỹ nghệ chạm bạc và các nghề nhân, thợ nghề chạm bạc; xây dựng mô hình quản lý nhãn hiệu tập thể cho chi hội, hoàn chỉnh thiết kế logo cho nhãn hiệu tập thể và đăng ký bản

Làng nghề chạm bạc Đồng Xâm hơn 400 năm tuổi ở Thái Bình.

quyền logo với Cục SHTT. Từ khi được cấp nhãn hiệu tập thể đến nay, các sản phẩm “Chạm bạc Đồng Xâm” ngày càng được nhiều người biết tới, qua đó góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân huyện Kiến Xương.

Định hướng trong thời gian tới

Trong thời gian tới, Sở KH&CN Thái Bình tiếp tục đồng hành, hỗ trợ các tổ chức, doanh nghiệp trong hoạt động SHTT; hỗ trợ đăng ký bảo hộ, quản lý và phát triển tài sản trí tuệ, kiểm soát nguồn gốc và chất lượng đối với những sản phẩm OCOP, sản phẩm chủ lực của tỉnh. Để thực hiện được các mục tiêu trên, Sở KH&CN Thái Bình đã đề ra các giải pháp sau.

Một là, về mục tiêu quản lý nhà nước về SHTT đến năm 2025, định hướng đến năm 2030, tỉnh Thái Bình yêu cầu: đảm bảo 100% cán bộ phụ trách quản

lý nhà nước về SHTT tại các Sở: KH&CN, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Văn hóa Thể thao và Du lịch được đào tạo chuyên sâu về SHTT. Triển khai và khai thác có hiệu quả hệ thống cơ sở dữ liệu về SHTT trực tuyến liên thông và kết nối đồng bộ giữa các cơ quan quản lý ở địa phương (khi Trung ương hoàn thành công tác xây dựng hệ thống cơ sở dữ liệu). Hỗ trợ, hướng dẫn các tổ chức, cá nhân tiếp cận, khai thác thông tin về SHTT theo hướng dẫn của Bộ KH&CN, Cục SHTT. Ngoài ra, đề xuất và triển khai các nhiệm vụ khoa học, công nghệ; hỗ trợ các tổ chức KH&CN, trung tâm nghiên cứu, trường đại học, cao đẳng hợp tác với doanh nghiệp theo hướng tạo ra kết quả nghiên cứu được bảo hộ quyền SHTT, tăng cường sử dụng công cụ SHTT để phát triển các ngành, lĩnh vực trọng điểm, các sản phẩm, dịch vụ có lợi thế cạnh tranh.

Hai là, tăng cường tuyên truyền, giáo dục, phổ biến nâng cao nhận thức của xã hội về SHTT, sở hữu công nghiệp; quyền tác phẩm, nhãn hiệu hàng hóa... Xây dựng và hiện đại hóa hệ thống thông tin về SHTT. Nâng cao hiệu quả phát triển tài sản trí tuệ địa phương. Tăng cường công tác thanh tra về sở hữu công nghiệp, nhãn hiệu, thương hiệu hàng hóa; kiểm tra hàng hóa nhập lậu, hàng giả và gian lận thương mại, qua đó góp phần bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nhà sản xuất và người tiêu dùng; thực hiện tốt công tác đấu tranh phòng/chống hàng giả, xâm phạm quyền SHTT đối với các nhóm mặt hàng trọng điểm như thực phẩm, thực phẩm chức năng; dược phẩm, mỹ phẩm và vật tư nông nghiệp.

*
* *

Có thể nói, bảo hộ quyền SHTT đã khuyến khích, tạo động lực cho sự sáng tạo, thúc đẩy những nỗ lực, cống hiến của nhiều cá nhân vào hoạt động cải tiến kỹ thuật, nghiên cứu khoa học nhằm tạo ra những sản phẩm vật chất và tinh thần cho xã hội. Đến nay, các sản phẩm của tỉnh Thái Bình sau khi được đăng ký bảo hộ SHTT đã có những thay đổi tích cực về thương hiệu và giá trị, nâng cao uy tín và danh tiếng đối với sản phẩm, đem lại lợi nhuận cao hơn cho tập thể, cá nhân có sản phẩm bảo hộ SHTT